

I. Máŋgaláŋan dieđut:

Vearrogeatnegasat geat leat oastán eanadállodoalu dahje vuovdeopmodaga 2021:s, galget máhcahit skovi RF-1013.

Galgá almmuhit supmiid mielkeeriid vej. vuovdimis. Galgá earuhit gaskal eriid maid lea vuovdán stáhtii ja eriid maid lea vuovdán priváhta olbmuid.

II. Galle ealli leat doalus

Girjedoallolága 01.12.2004 lánkaásahusa § 6-1 mielde leat girjedoallogeatnegasat gohččojuvvon duođaštit gálvorádjosis "čielggaduvvon bajásbidjamiin" (gálvorádjolistu) mii lánkaásahusa lea čilgejuvvon. Listtus galgá ee. boahit ovdán juohke gálvvu árvu, ja dárbbášlaš čielggadeamit mat čájehit movt dát de leat meroštallon.

III. Areálageavaheami birra dieđut

Deike fievrreduvvo bajilgovva láigohan, láigohuvvon ja gilvon areálas, ja galle dekára leat geavahuvvon daid šattuide mat 125-128 boasttain namuhuvvojit.

IV. Dieđut

orrunovttadagaid birra dan dálus mii adno dahje galgá adnot láigoheapmái

Jus viessu mii dábálaččat geavahuvvo ealátviessun, láigohuvvo muhtun áigodahkii, de váldo datge dása mielde.

V. Ovdeš ovddossirdon vuollebáhčaga atnin orrunviessu

Boasttaid 201 - 209 galgá atnit dušše jus gáibiduvvo geasus orrunviesu "jodíheami" ovdeš ovddossirdon vuollebáhčagis 1995 - 2004 áigodagas.

Boasta 201 Jahkeboadus eanadoallu

Lohku vižžo ealáhúsdiédáhusa 0402E boasttas. Lohku čájeha ealáhusa netto bohtosa.

Eanadoalu vásttolaš fitnodaga vejolaš badjebáhčaga/vuollebáhčaga oassi váldo dás mielde.

Boasta 203 Dása lasihuvvo dán jagáš vuovdedoalu positiivva vearrogeatnegas sisaboahču, mii vižžo RF - 1177

Eanadoallu 554 boasttas. Vej. oassálastilivdnejuvvon vuovdeovttasoamasteami oktan oassálastimearrideamiin(RF-1221 140 badjebáhčaga/vuollebáhčaga oassi čállo dása.

Boasta 204 Dása lasihuvvo dán jagáš guolgaealliealáhusa badjebáza

Boasta 205 Dása lasihuvvo vejolaš mákson buohcanruhta bajábealde namuhuvvon ealáhúsaid personsisaboahču vuodul.

Boasta 206

Dás mearkkaša nolla dahje negatiiva submi ahte ii leat vuodđu geassit ovdeš ovddossirdon vuollebáhčaga mii lea ássanviesu jodíheames.

207 boasta

Dás gessojuvvo dán jagáš eanandoallogeasus mii vižžo 438 boasttas.

208 boasta

Jus 208 boastta submi šaddá positiivan, de sáhtá ovdeš ovddos sirdon vuollebáza gessot nu ollugo submi gierdá. Dát meroštallo 209 boasttas ja submi fievrreduvvo 209c bostii.

VI. Meroštallat

ássanviesu "jodíheame" ovdeš ovddossirdon vuollebáhčaga dan oasis mii sáhtá jagáš sisaboahču váldot gessosiin.

Boasta 209 Dás meroštallo ovdeš ovddossirdon vuollebáhčagis dat oassi maid dán jagi sáhtá atnit. Dát ii sáhte leat badjel báhcán oasis ávkkálaš eanandoalu-/vuovdedoallo- ja náhkkeallosisaboahču, mas lea gesson eanandoallogeasus (209c boastta submi), iige dat sáhte leat badjel dábálaš sisaboahču (ovdal ovddossirdon vuollebáhčaga gessosa, 209b boastta. Dat mearkkaša ahte jus a boastta lohku (ii adnon ovddossirdon vuollebáhčagiid submi) lea vuolibut sihke b boastta ja c boastta, de fievrreduvvo a boastta lohku d bostii. Jus b ja/dahje c boastta logut leat vuolibut a boastta, de fievrreduvvo vuolimus lohku d bostii. 209d boastta submi

fievrreduvvo sisaboahču- ja opmodatvearu vearrodiédáhusa bostii 3.3.11 ja šaddá jagáš dábálaš sisaboahču njuolga gessosiin.

VII. Bajilgovva ássandálu "doaimma" ovddossirdon vuollebáhčagis.

Boasttat 220 a - c

Boasttat galget addit bajilgovva ovddit jagiid báhcán anekeahtes ovddossirdon vuollebáhčagiid, mat adnojit jagi botta, ja man ollu vel báhcá maŋŋelii atnit.

VIII. Dieđut dáluealáha ja ealátviesu birra

Jus visot dieđut ealátviesu birra leat ovdal addon, eaige leat rievdadusat dán jagi, de ii galgga russestit. Jus dáluealátšiehtadusas boahču ovdan ahte dáluealátoažžu galgá máksit visot goluid mat gusket ealátviesu dollui, de leat dušše 244 - 247 boasttat leat guoskevaččat.

Boasta 242

Boasta galgá dušše devdot jus viessu lea anus ealátšiehtadusa mielde, dahje dat oanehisáiggi geahčen galgá váldot atnui ealátviessun.

Boasta 243 2008:s bohte odđa njuolggadusat ealátviesu/-ásodaga láigohanárvvu meroštallamii.

Gustojeaddji láigoárvomáksinmearit leat Vearrodirektoráhtta 2021 tákserennjuolggadusaid, § 3-2-4:s

Njuolggadusat: Adnoareála lea visot areála olgoseinniid sikkobealde mii lea bierggastuvvon dálloatnui, unnimusat 190 cm dáhkeallogagáin. Areálii gullet skugga, feaskárat, olgofeaskkir je. ja bierggastuvvon lanjat gealláris ja lovttas.

Jus viesus/ásodagas ii leat basadan/riššolatnja dahje hivsset, de vuoliduvvo láigoárvu 25 %:in.

Jus dáluealátoažžu ja doalloaddi orruva seamma viesus/ásodagas, de galgá dáluealátoažžu láigoárvu, meroštallon maŋemuš šablonaárvvuid mielde, vuoliduvvot 40 %:in. Dáluealátaddi oažžu

dáid háviid 60 % gessosa viessogoluin (doaibma ja bajásdoallan).

Boasta 247

Dás ovdanbohtá ealátaddosiid submi, mii galgá raporterejuvvot a-dieđáhusas.

X. Vuovdedoallu - rehketoallooassi fitnodagaide ja ráhkadusaide

Dása fievrriiduvvo oppalašgovva vuovdedoalloealáhusa brutto doaibmasisaboáduin ealáhusdieđáhusa 3000-3900 boasttain.

Maŋŋel gessosa doaibmagoluin 268 boasttas bohtá doaibmaboáduis ovdán 269 boasttas.

Oasusserviin ja serviin main lea oassálastimeroštallon mat eaggádit vuovddi, lei

2019 maŋemus jahki go lei gaskamearálaš merošteapmi.

Boasta 270 Boasta ii leat áigeguovdil

oasusfitnodagaide. Dása fievrriiduvvo biomássa-/muorrabuvttadeami šablongameroštallon sisabohtu vejolaš sirdima (válljenfriddja) geasus eanadollui, lasihan dihte eanandoallogessosa vuodu. Boastta galgá deavdit vaikko vuovdedoallu ii gustohuvvo gaskamearremearrideami. Šablonga- meroštallon sisabohtu maid sáhtta sirdit, galgá maksimálat meroštallot 55%:i muorra/ biomássa buvttadeami bruttosisaboáduis. **Boasta 272** Boasta guoská sidiide guđet atnet Ealáhusdieđáhusa 1 dahje Ealáhusdieđáhusa 5. Sii galget dán boasttas geassit/lasihit daid supmiid mat leat fievrriiduvvon 3890 bostii sisabohtofievrredeapmi dahje 7890 bostii vuoto- ja massinkonttus geasusfievrredeapmi.

Boasta 273 Go vearromáksi addá sisa ealáhusdieđáhusa 2, de ferte dán boastta atnit go galgá divvut erohusaid mat leat gaskkal rehketoallolaš ja verolaš árvvuid, ruovttoluotta fievrredit reantuid mat leat fievrriiduvvon ealáhusdieđáhusii, divvut vearuhis sisaboáduid/geasusvuoigaduvvama haga goluid j.e.

Oasseváldiide fitnodagain oassálastimearriedemiin mas ain lea gaskamearremearrideapmi, galgá submi sirdot RF - 1220 101 bostii.

Oasusfitnodagaide dáfus sirdo submi 345 bostii.

XI. Earenoamáš juohkin muorračuohppamis luondduroasuid maŋŋel

Njuolggadusat movt juohkit earenoamáš muorračuohppamis luondduroasu geažil omd. buollimis, bieggadoajáhagas, gobbáfalleheami j.s. leat fámoahuhttojuvvon 2017 sisabohtojagi rájes.

Vuovdeeaiggádiidda guđet 2016 ja jagiid dan ovdal leat juogadan, galgá earenoamáš muorračuohppama netto badjebáza juogaduvvot nu ahte juohke jagi lasihuvvo jahkesisabohtui dat submi mii vástida 1 1/2 jagi šattu, gitta dassá go olles sisabohtu mii guoská vahátmuoraid čuohppamii lea sisabohtun váldon mielde. Jahkásaččat galgá sisabohtun čállit unnimusat 10 000 ru. juohkinsupmis. Dábálaš čuohppama badjebáza + earenoamáš čuollama badjebáhcaga oassi, dahká vuovddi jahkesisabohtu.

Jus vuovdeeaiggát guhte lea ožžon juogaduvvot sisabohtu earenoamážit, sirdá vuovdeopmodaga ovdal go ollislaš vahágahtton mearri lea mielde go vuovddi jahkesisabohtu mearrida, de lea vuovdeeaiggát geatnegahtton váldit mielde olles báhcán submi jahkesisabohtun, dan maŋemus sisabohtojagis goas jođiha vuovddi.

Doallan dihte rehketoallu veartkehtes čuohppama oasis maŋŋel luondduroasuid, de lea ráhkaduvvon bajásbidjan mii čájeha man olu lea jagis sisabohtočállon, ja man olu lea báhcán maŋit sisabohtočállimii, vrd. 281-283 boasttaid.

XII. Meroštallat adnon vuovdefoandda vearrogeatnegas oasi

Almmolaš doarjja galgá sisabohtofievrreduvvot ealáhusdieđáhusa 3400 bostii, seammásgo submi manna vuovdefoandakontui. Visot supmit mat biddjojot vuovdefoandakontui, galget ealáhusdieđáhusas fievrreduvvot gollun 7700 bostii. Dat guoská maidai almmolaš doarjagiidda.

Bajilgovva dás čájeha movt meroštallat ollislaš vearrogeatnegas sisabohtuid, mat leat mákson vuovdefoanddas ja almmolaš doarjagiin. Sisabohtosubmi galgá biddjot ealáhusdieđáhusii.

Luvvejuvvon vuovdefoandarudat mat adnojot vuovdešadui ja vuovdeluottaide

ráhkadeapmái ja divodeapmái, vuovdebiilluottaide geassedivodeapmái, birasdoaimmaide je. Váldojit dábálaččat sisabohtun 15 proseanttain.

Geahča lagabut Finánsadepartemeantta vearrologa § 8-2-1 lánkaásahusa.

Boasta 301

Máksujuvvon supmit vuovdefoandakonttus dakkár ulbmiliidda mat fátmastuvvojot belohakkii vearroluvvema njuolggadusaide, galget fievrreduvvot sihke a bostii ja b bostii.

Boasta 302

Vearroovddu sáhtta addit dušše adnon ovddeš gesson ja mákson vuovdefoandarudain. Visot doarjagat fertejot gessot ovdal vearroovddu meroštallama. Dán bostii fievrriiduvvojot almmolaš doarjagat mat jagis leat bohtán vuovdefoandakontui, ja mat leat addon seamma doaibmabijuide mat jagis leat mákson vuovdefoandarudaiiguin 301 boasttas.

Boasta 303 Dás bohtá ovdán vearroovddu meroštallanvuoddu.

Boasta 304

Dása fievrriiduvvo meroštallon vearroovdu.

Boasta 305 Submi galgá dása fievrreduvvot go sisabohtojagis lea bohtán almmolaš doarjja vuovdefoandakontui dakkár investeremii mii lea ovddit jagiid dahkkon, ja mas ovddit jagiid lea meroštallon vearroovdu.

Boasta 306 li galgga addot vearroovdu daid adnon vuovdefoandarudain maid almmolaš doarjagat gokčat maŋŋel. Go dohkkehuvvon doaibmabiju almmolaš doarjja mákso vuovdefoandakontui, ja ovddit jagiid lea meroštallon vearroovdu seamma doaibmabiju adnon vuovdefoandarudai, de ferte vástideaddji proseanta mii foandarudat meroštallui vearuheapmin, meroštallot dan almmolaš doarjagis, ja lasihuvvot vearrogeatnegas sisabohtun dán boasttas. 305 boastta submi galgá dán meroštallamii vuodđun.

Jus seamma ulbmili lea addon doarjja mii lea seamma olu dahje eanet go adnon vuovdefoandarudat, de máchahuvvo olles ovddeš meroštallon vearroovdu.

Go lea juo máchahan vearroovddu, de galget doarjarudat mat maŋŋel leat

vuolggahuvvon vuovdefoandakonttus, verolaččat meannuduvvot vuovdefoandaruhtan (mas sáhtta addit vearroovddu, jus dat adnojit dan ulbmili mat dán eavttuid devdet).

Boasta 307 Jus dán jagis lea mákson ruhta vuovdefoandakonttus dakkár ulbmiliidda mat eai vuoigadahte vearroovddu, de fievrreduvvo dat dása.

Boasta 308

Dat submi mii dás boahá ovdan, lea mielde 507 boastta XIX oasis, vej. RF - 1177 266 boasttas ja RF-1175 (vej. RF- 1167 dahje RF-1368) 3900 boasttas.

XIII. Čielggadit opmodatárvvuid mat laktásit vuovdeopmodahkii

Ekonomalaš jođihanveara

vuovdeopmodaga opmodatárvu ja opmodatárvu eará opmodatárvuin mat laktásit vuovdeopmodahkii, meroštallojit sierralaga, ja dat galget fievrreduvvot vearrodieđáhussii/fitnodatdieđáhussii iešguđet boasttaide.

Dan ekonomalaš jođihanveara vuovddi opmodatárvu lea čállon ovdagihit devdon sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhussii. Opmodatárvu daid gullelaš vuoigatvuođaide mat ávkkástallojit ekonomalaččat, galget datte juohke jagi dárkkistuvvot.

Boasta 311

Dás meroštallojuvvo opmodatárvu daid bivdovuoigatvuođain maid vuovdeeaiggát ieš ávkkástallá. Ii meroštallojuvvo opmodatárvu jus dán opmodagas ii leat addon goddinlohpi unnimusat ovttá eallái. Goddon elliid lohku geardduhuvvo daid árvvuin mat leat ovdun iežas ávkkástallon bivdovuoigatvuođas, mii boahá ovdan Vearrodirektoráhta 2021 tákserennjuolggadusain § 3-2-5, ja buvttá geardduhuvvo “netto” kapitaliserendahkiiin mii 2021 ovddas lea biddjon 10:in, geahča Takserennjuolggadusaid § 2-1-5.

Boasta 312

Viessosadjeláigolága ovddeš rievdadusa mielde adno viesso- ja astoáiggeopmodagaid viessosajiid láigolaš vuoigatvuođa oamasteaddjin ja galgá dan ovddas opmodatvearuhuvvot. Láigolaš galgá opmodatvearuhuvvot eananláigodivada kapitaliseren gáibádusa ovddas iige láigovuoigatvuođa ovddas. Go opmodatárvvu meroštallan lea seamma goappašiid háviid, de galgá submi meroštallot nugo rávvejuvvon vulobealde.

Boasttat 313 - 315 Dáid boasttaide fievrreduvvo kapitaliserjuvvon opmodatárvu vuoigatvuođain mat laktásit vuovdeopmodahkii. Opmodatárvvut meroštallojit nu ahte brutto láigosisaboahut geardduhuvvojit kapitaliserendahkiiin. Lea dušše iešladdis vuoigatvuođa láigosisaboahito mii galgá leat mielde meroštallamis. Eará addosiid (ofelastin, láigohit fatnasa, beatnaga, idjadanbáikki je.) máksu ii galgga leat mielde. “Bruttoin” oavvilduvvo ahte hálddašangolot eai galgga das gessot.

Láigohuvvon čievraieveččahaga, geađgeroggama ja sullasaččaid árvobidjamis, čujuhuvvo Vearrodirektoráhta cealkámuššii geardduhuvvon “Duomut, cealkámušat je. vearroáššiiin ja vearrogažaldagain” 1983, siidu 773.

Boasta 316 FUOM: FUOM: Dán boastta submái addo 45 proseantta árvobidjanvuoládus

vearromeroštallamis 316 boastta submi fievrreduvvo ovttalbmofitnodaga ovddas sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 4.5.4 bostii. Ovddasvástideaddji fitnodaga (ANS/DA/vuovdeovttasoaamastus) fievrredit submi “fitnodatdieđáhussii” 512 bostii.

Oasusfitnodagat fertejit lákkit supmi sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 401 D bostii.

XIV. Boazodoallu - rehketoallogoassi

Dása fievrreduvvo bajilgovva mii čájeha boazodoalloealáhusa doaibmabohtosa boazodoalloealáhusas ja boazodoallogessosa meroštallama.

Boasta 322

Dán bostii fievrreduvvojit buot sisaboahut bohccos reidejuvvon buktagiin, ja bohccos ráhkaduvvon liigebuktagiin, oktan dujiiguin. Sisaboahito njuovvonbohccuid vuovdimis ja liigebuktagiin njuovahahkii ja osttiide eai gula dán bostii ja fievrreduvvojit 321 bostii.

Boasta 328 Manjel doaibmagoluid supmi gessosa, boahá dán boasttas ovdan boazoealáhusa čielga doaibmaboahut.

Boasta 329 Dás gessojit kapitálasisaboahut ja lasihuvvot kapitálagolot mat leat mielde doaibmabohtosis, muhto mat eai galgga váldot mielde gaskamearremeroštallamis.

Boasta 330

Boasta guoská sidjiide guđet atnet Ealáhusdieđáhusa 1 dahje Ealáhusdieđáhusa 5. Dán boasttas fertejit danne geassit/lasihit daid supmiid mat leat fievrreduvvon 3890 ja 7890.

Boasta 331 Go vearromáksi addá sisa ealáhusdieđáhusa 2, de galgá dát boasta adnot divvun dihte erohusaid gaskal rehketoallogoassi ja verolaš árvvuid, máhcahan dihte reantuid mat ealáhusdieđáhussii lea čállon, divvun dihte vearuhis sisaboahut/iigeasusvuoigaduvvama haga goluid j.e.

Boasta 332

Vásttolaš fitnodagaid oasseváldiide guđiin ain lea gaskamearremearrideapmi, galgá submi sirdot RF-1220 101 bostii. Ovttalbmofitnodagaide ja oasusfitnodagaide fievrreduvvo submi 345 bostii.

Boasta 333

Dása fievrreduvvojit liigudeamit ja atnuiváldimat boazodoalloealáhusa heaittihan- ja nuppástuhtinfondii/-foanddas. Atnuiváldimiid ja ruhtabidjamiid erohus mii boahá ovdan 333 boasttas, sirdo RF-1175 0402 boastta C kolonnii, (dahje RF-1167 0402 boastta C kolonnii). Jus atnuiváldin lea stuorámus, de šaddá divvunboasttas lasáhus. Jus liigudeapmi/ruhtabidjan lea stuorámus, de šaddá divvunboasttas geasus.

Boazodoallogeasus

Geasus meroštallo dál sierra njuolggadusaid mielde, geahča XVI oasi vuolde.

Doppe gávdná maid gustovaš neriid gessosii.

FUOM! Boazodoallogessosa vuodis eai galgga váldot mielde passiivva kapitálasisaboahut/-golot ja vuoto- ja massinkonttu supmit mat dán ealáhussii laktásit, vrd. 329 ja 330 boasttaid.

Boasttat 334 ja 335

Dás čájehuvvo boazodoallogessosa meroštallan. Dát sirdo sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 3.2.16 bostii. Jus gaskamearremearrideapmi ii leat álggahuvvon, de vižžo submi mii galgá fievrreduvvot 334 bostii ja 332 boasttas.

XV. Boazodoalu ja vuovdedoalu oasusfitnodaga sisaboádu

gaskamearremeroštallan

Vearrogeatnegas sisaboáhtu boazodoalloealáhhusas galgá, go eavttut leat devdon, mearriduvvot gaskamearresisaboádu vuodul. Boazodoallu lea áidna ovttalbmofitnodat gos sáhttet geavahit gaskamearremearrideami. Oasusserviide ja serviide main lea oassálastimeroštallan mat eaiggádit vuovddi, lei 2019 maŋemus jahki mas lei gaskamearremearrideapmi.

Boasta 345

Dása fievrriiduvvo maŋemus sisaboáhtojagi doaibmaboáduš (earret kapitálaboasttat) mat vižžojit boazodollui boasttas 332.

Boasta 347

Dás boahdá ovdán boazodoalu meroštallan gaskamearresisaboáhtu.

Boasta 348

Dása fievrriiduvvo boazodoalu divvojuvvon doaibmaboáduš, mii vižžo 345 boasttas.

Boasta 349 Dás ovdanboahdá boazodoalu jahkesisaboádu ja gaskamearresisaboádu erohus, maid ferte divvut ealáhusdieđáhusas vai sáhtta mearridit vearrogeatnegas sisaboádu. Submi sirdo RF-1175 0402 boastta C kolonnii (vejolaččat RF 1167 dahje RF-1368 0402 boastta C kolonnii).

Boasta 350 Dás boahdá ovdán vuovdedoalu meroštallan gaskamearresisaboáhtu.

Boasta 351

Dása fievrriiduvvo vuovdedoalu divvojuvvon doaibmaboáduš, mii vižžo 345 boasttas.

Boasta 353 Dás ovdanboahdá dat divvun mii galgá fievrreduvvot RF-1175 dahje RF-1368 0402C bostii.

XVI. Eanadoallu/gilvvagárdi/ guolgaeallit – rehketoalloeassi, ja eanandoallogessosa vuodđu Fealta galgá devdot, vaikko it gáibitge eanandoallogessosa.

Sii guđet gáibidit eanandoallogessosa, galget russet 439 ja 440 boastta jearaldagaide.

Boasttat 411 - 429

Dása fievrreduvvo eš/n brutto doaibmasisaboáduš doaibmasisaboáduš bajásibidjan (ealáhusdieđáhusa boasttat 3000 - 3900) mas leat ollislaš doaibmagolut gesson - mii dagaha 429 boastta doaibmabohtosa. Dát lea vuodđun vej.eanandoallogessosa meroštallamii.

Eanandoallogessosa

Dábálaš sisaboádu meroštallamis sáhtta addot eanandoallogessosa eanadoalu, šaddogárdi, náhkkealáhhusa ja honnetbuvttadeami positiivva ealáhusisaboáduš.

Eanandoallogessosa ii addo vuovdedoalu ja boazodoalu sisaboáduš. Gessosa birra boazodoalu ealáhusdolloide, geahča vulobealde.

Gáibiduvvo ahte guhte lea vuoigaduvvon eanandoallogessosii bajábealde namuhuvvon ealáhusain, jođiha dán doaimma nu ahte buvtada ja jođiha viehka olu iežas buktagiid. Geasus lea doalloovttadahkii gullelaš. Daid háviid go doalloovttodagas leat moadde doalu,

addo dušše okta geasus. Gos eanet doallit, main juohkehaš oamasta iežas doalloovttadaga, jođihit muhtinlágan ovttasdoaluid, addo okta geasus juohke doallái. Makkár sisaboáduš addet eanandoallogessosii vuoigatvuoda, leat dat mat fáttmastuvvojit Finánsadepartemeantta vearrolága lánkaásahusa § 8-1 B oasis. Dás leat mielde vel “eará ealáhusdoaimma” sisaboáduš, go brutto gálvojohtu ii leat badjel 30 000 kr. Go muđui leat eavttut devdon, de gullet dan vuđđui dat kapitálasisaboáduš mat dábálaččat fievrriiduvvojedje ovdeš eanandoalu ealáhusdieđáhusii.

Vai galgá leat vuoigaduvvon gessosii, de ferte doalli leat orrun doalloovttadagas badjel beali sisaboáhtojagis 2021:s. Beroškeahhtá orrungeatnegas, addo eanandoallogessosa vearromáksái guhte jođiha honnetbuvttadeami dahje guolgaeallibiebma ealáhusain, jus muđui eará eavttut leat devdon.

Erenoamáš háviid buolvamolsumiid dáfus - mas nuorat buolva lea váldán badjelas doalu - sáhtta addit sierralobi orrungeatnegas. Lihttoláigolaččatge guđet eai sáhte orrut doalus, sáhttet oazžut sierralobi orrungeatnegas. Vuoigaduvvon olmmoš ferte ankket orrut govtolaš lahka doalloovttadaga (vuollel 20 km adno álot “govttolaš lahkan”).

“Ráktogessosa”

Jus dus lea ealáhusisaboáhtu ráktobuvttadeamis

Romssas ja Finnmárkkus earret dán suohkaniin: Báhcavuotna, Beardu, Divrrát, Rivtták, Hárstták, Ivvárstádit, Giehtavuotna, Loabák, Mátatvuopmi, Siellat, Sážžá, Ráisavuotna, Dielddanuorri ja Romsa, de sáhtta gáibidit sierra gessosa sisaboáduš. Gessosa fertet ieš meroštallat ja fievrridit sisaboáhtu- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 3.2.17 bostii. Geahča vulobealde, máksomeriid ja eará njuolggadusaid birra.

Máksomearrenjuolggadusat

eanandoallogessosii: Gessosat 2021 ovddas leat 90 000 ruvnno + 38 proseantta dan sisaboáduš mii lea badjel 90 000 ruvnno, gitta máksimála gessosii mii lea 190 400 ruvnno juohke doalloovttadaga nammii..

Máksomearrenjuolggadusat

boazodoallogessosii: Gessosat 2021 ovddas leat 90 000 ruvnno + 38 proseantta dan sisaboáduš mii lea badjel, gitta 190 400 ruvnno rádjái.

Ráktogessosii gustojit dát máksomearit:

Gessosat 2021 ovddas leat 54 200 ruvnno. + 32 proseantta sisaboáduš mii lea badjel 54 200 ruvnno, gitta máksimála gessosii mii lea 142 000 ruvnno juohke doalloovttadaga nammii.

li sáhte addit eanet go ovttá gessosa juohke vearromáksi nammii. Go vearromáksi jođiha eanet go ovttá ealáhusa, ealáhusain eanandoallu, boazodoallu ja ráktobuvttadeapmi, de galget gessosat meroštallot juohke ealáhusii. Vearromáksái guđes lea gáibáduš oazžut eanet go ovttá dán gessosiin, sáhtta addit eanemusat 190 400 kr gessosiin.

Obbalaččat:

Gessosat sáhttet dušše vuolidit dáid doaimmaid sisaboádu nollii. Jus dákkár doaimma sisaboáhtu lea omd. 14 000 kr, de šaddá geasus 14 000 kr. Dat doaibma mii vuoigadahtta gessosa, ferte leat jođihuvvon badjel beali sisaboáhtojagis. Guđet juogadit dan ealáhusa sisaboádu ja addet sisa oktasaš ealáhusdieđáhusa, galget juogadit gessosa gaskaneaset seamma goris go sin sisaboáduš leat. Eanandoallogessosii lea doarvái ahte okta dán lea registrerejuvvon orrume doalloovttadagas, vrd. ovddabealde.

FUOM! Boazodoallogessosa ja "ráktogessosa" vuodu meroštallamis, eai galgga dáid ealáhusaide gulli passiivva kapitálasisaboadut váldot mielde.

Eanadoallogessosa meroštallan

Boasttat 430-436

Dása fievrriduvvojat dat boasttat mat lassin doaibmabohtosisi gullet vel eanadoallogessosa meroštallanvuodui.

Boasttat 431 ja 432 Dása fievrriduvvojat kapitálasisaboadut/golut mat eai leat mielde doaibmabohtosis, muhto mat laktásit eanadoallooibmii.

Boasta 433

Sii sáhttet guđet dan dáhttot, váldit vuovdedoalu dahje eará ealáhusa biomássa-

/muorrabuvttadeami šáblongameroštallon sisaboadu eanandoalu sisabohtui, lasihan dihte eanadoallogessosa vuodu. Sii geat sirdet dán sisaboadu vuovdedoalus, galget viežžat supmiid boasttas 523 dahje 270 skovis RF-1177 "Eanadoallu".

Submi mii galgá sirdot, galgá máksimálat dahkat 55 proseantta doaimma brutto buvttadansisaboadus. Submi fievrriduvvo nai ealáhusdieđáhusa bostii 0402 bostii C kolonnii eanadoalus positiivva ovdamerkestagain.

Sisabohtu dan ealáhusas mas biomássasisabohtu sirdo, ferte vuoliduvvot vástideaddji ealáhusdieđáhusa 0402 boastta C kolonnas.

Boasta 434 Go vearromáksi addá sisa ealáhusdieđáhusa 2, de galgá dát boasta adnot divvun dihte erohusaid gaskal rehketdololaš ja verolaš árvvuid, máhcahan dihte reanttuid mat leat fievrriduvvon ealáhusdieđáhusii, divvun dihte vearuhis sisaboaduid/ii-geasusvuogaduvvama haga goluid j.e.

Boasta 435

Dás boahťa ovdan ollislaš ealáhusisabohtu eanandoalus/ gilvvagárddis/ guolgaealliealáhusas/ honnetbuvttadeamis, mii lea eanadoallogessosa meroštallanvuodus mielde.

Boasta 436

Jus leat ovttasdoalu/ANS/DA oassálasti eanandoalus dahje guolgaealliealáhusas ja dus lea eanadoallogessosii gáibáduš, de galgá dása fievredit dan oasi eanadoallogessosa meroštallanvuodus mii

gullá fitnodahkii. Submi vižžo "Oassálastidieđáhusas" RF-1221, 1155 boasttas, minus 1156 boastta. Eambobo vuodđomeroštallama birra, geahča "oassálastidieđáhusa " RF-1222 bagadusa. ANS/DA ovttasdoalu oassálasti, guđes lea eanadoallogessosii gáibáduš, muhto guhte ii atte sierra ealáhusdieđáhusa ja RF-1177, meroštallá iežas gessosa dan vuodul mii boahťa ovdan "Oassálastidieđáhusa" RF1221 1155 boasttas.

Boasta 437

Dás boahťa ovdán eanadoallogessosa ollislaš meroštallanvuoddu.

Boasta 438

Dása fievreda meroštallon eanadoallogessosa. Boastta galgá dušše deavdit go eavttut leat devdon, geahča ovdalis "Eanadoallogearus" bajilčállagis.

Boasta 439

Vai sáhtta deavdit 438 boastta "Meroštallon eanadoallogearus", de fertet vástidan "juo" 439 boastta goappaš dárkkistangažaldagain. Orrunáiggi eavttut soitet leat devdon jus don leat buolvamolsumis váldán badjelasas opmodaga, muhto it ieš vuos oro doalus. Sáhtát dasto lihtoláigolažžan deavdit orrunáiggi gáibádušaid, jus it sáhte orrut opmodagas, go lihtoláigoheadđi das orru.

Boasta 440

Dás galgá vástidit leago eanandoalu/ gilvvagárdi/guolgaealliid sisabohtu mii galgá leat eanadoallogessosa vuodđun 437 boasttas, vásttolaš fitnodagas mas lea okta oktasaš doalloovttadat. Oktasaš doalloovttadat mearkaša ahte ovttat máksimálat sáhtta olahit ovttá eanadoallogessosa, mii galgá oassálastiid gaskkas juogaduvvot. Náittosguoimmit geat goappašagat gáibideaba eanadoallogessosa ferteba dása russet "jua".

XVII. Sierra gessosiin náittosguoibmejuohkin

Sii geat gáibidit dáid gessosiid juohkit náittosguoimmiid gaskkas, fertejit deavdit fealltaid ja fievredit supmiid iežaset vearrodieđáhusa guoski boasttaide.

Eanadoallogearus fievrriduvvo sisabohtu- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa bostii 3.2.15.

Boazodoallogearus bostii 3.2.16.

XVIII. Dieđut vuovttu birra go realiseredettiin dábálaš eanandoalu dahje vuovdedoalu mii vearrologa § 1211 (4) mielde ii galgga leat meroštallon personsisaboadus.

2016 sisabohtojagi rájes ii galgga vuovttu realiseremis dábálaš eanandoalu ja vuovdedoalu, leat ovttaolbmofitnodaga personsisabohtovuodus mielde, vearrologa odđa § 12-11 njealját ladđasa mielde.

Vuovttu vuovdimis dábálaš eanandoalu dahje vuovdedoalu maid lea háhkan ovdal odđajagimánu 1.b.2016, galgá leat personsisaboadu meroštallanvuodus mielde, vaikko muhtin oassi vuovttu mearriduvvo áiggi dáfus maŋjel. Vuovttu vuovdimis dábálaš eanandoalu dahje vuovdedoalu viessosaji, mii ii lean badjel 15 000 kr, vrd. vl. § 12-11 (4) nu movt dat lei 2015 rádjái, ja mii lea háhkkon ovdal odđajagimánu 1.b. 2016, ii leat leat meroštallanvuodus mielde.

Boasta 450

Dása fievrriduvvo(-jit) máksu(-vssut).

Boasta 451

Opmodaga meroštallon boahťiárvu fievrriduvvo dása (oktan vej.bajásmuđemiin).

Boasta 452:

Dás boahťa vuovttu ovdán.

Boasta 453

Jus vuovttu galgá váldot vuovttu- ja massinkonttus (RF-1219), de galgá skovis addot sierra gáhppálat dán vuovttu ovddas. Vuovttu, dat oassi mii dán jagis váldo sisabohtun, galgá dán bostii fievrriduvvot. Jus olles vuovttu lea jagis fievrriduvvon sisabohtun, de dat submi mii lea fievrriduvvon 452 bostii, fievrriduvvo nai 453 bostii. Submi galgá sirdot Personsisaboadu meroštallanskovi (RF-1224) 1.6 bostii, ja vuovttu gessojuvvo de eret personsisabohtovuodus.

XIX Vuovdedoallu – ovttaolbmofitnodagaid jagáš sisaboadut ja golut

Boasttat 501-502

Dása fievrriduvvojat vuovdedoalloealáhusa brutto doaibmasisaboadut ealáhusdieđáhusa 3000 ja 3100 boasttain.

Boasta 504

Dása váldojuvvojat mielde sisaboadut bivddus, guolástusas, darfečuohppamis,

čievrvieččahagain, láigosisabođuin, gahčahatvuoigatvuođaid sisabođuin ja eará láigohansisabođuin. Dákkár sisabođuid ii sáhte fievrredit hirsakontui.

Boasta 505 Dása fievrriiduvvo negatiivva sálđo sisabohtu, mii lea šaddan dán jagi dahje ovddeš jagiid. Sisabođu ii sáhte fievrredit hirsakontui. Daid sisabohtojagiin goas a, c, d ja j joavkku sálđo, mearriiduvvon vearrolága § 14-42 mielde, lea negatiiva, galgá boahtofievrredit ovttá oasi mii unnimusat vástida joavkku alimus vuolidahttinmeari.

Boasta 506

Dása fievrriiduvvo jagáš vuoito- ja massinkonttu sisabohtu/geasus. Jus sálđo lea positiiva, de galgá sálđos unnimusat 20 proseantta sisabohtofievrredit. Jus lea negatiiva sálđo, de sáhtá gitta 20 proseantta geasufievrredit. Sisabođu/gessosa ii sáhte fievrredit hirsakontui.

Boasta 509

Dán bostii fievrreda ollislaš doaibmagoluid

Boasta 510

Jus čálát maidege dán bostii, de váruht ahte goappašat kolonnat devdijit seamma supmiin. Supmiin galgá leat nuppegežiid ovdamerkestat.

Boasta 523

Deike fievrriiduvvo geasus jus soaitá sirdit (válljenfriddja) šáblongameroštallon sisabođu biomássa-/ muorrabuvttadeamis vuovdedollui, vai lasiha eanandoallogessosa vuoddu. Šáblongameroštallon sisabohtu maid sáhtá sirdit, galgá maksimálat meroštallot muora/biomássa buvttadeamis 55 %:i bruttosisabođus. FUOM: Vástideaddji submi galgá biddjot ealáhusdieđáhussii 1 (RF- 1175) dahje Ealáhusdieđáhussii 5 (RF-1368) eanandoalu 0402 C bostii.

Boasta 525

Fuomáš ahte vej.vuollebáza galgá mannat hirsakontui, muhto badjebáhca dáfus sáhtá válljet.

Boasta 526

Dása sáhtá dušše fievrredit supmi jus lea badjebáza 525 boasttas.

XX Hirsakonttu (ovttaolbmofitnodagaid váste)

Galgá ásahuvvot hirsakonttu juohke doalu/suohkana ovddas gos vearrogeatnegasas lea vuovdi

Boasta 532

Dán bostii bidjet ovddit jagi hirsakonttu sálđo. Dát guoská nai dain dilálašvuodain go don leat badjelasaváldán eanandoalu jotkkolašvuodain ja mas ovddit eaiggádis lea leamašan hirsakonttu. Dalle adno ovddit eaiggáda ovddit jagi hirsakonttu sálđo.

Boasta 535

Dás bohtá ovdan dán jagáš vuovdedoalu badjebáza mii ii leat njuolga sisabohtofievrriduvvon sisabohtojagis dahje dán jagáš vuovdedoalu vuollebáza. Njuolggadusat vuoito- ja massinkonttu birra, vrd. § 14-45, gustojit vástideaddji nu guhkás go dat heivejit hirsakontui. Jus fitnodat addá sisa ealáhusdieđáhusa 1 dahje Ealáhusdieđáhusa 5, oktiivástida submi ealáhusdieđáhusaid 7910 boasttain.

Boasta 537

Jus boastta 536 sálđovuoddu lea

Boasta 539

Jus boastta 536 sálđovuoddu lea negatiiva, de fievrreda vuodus eanemus 20 proseantta dáikko geasusin.

XXI. Vuovdedoalu jagáš badjebáza/vuollebáza

Boasta 551 Dása fievrriiduvvo hirsakonttu jagáš sisabohtolasáhus/ sisabohtogeasus.

Leaš dal juogo 537 boasta vai 539.

Boasta 552

Submi mii dása galgá, bohtá ovdan 511 ja 526 boasttaid supmis.

Boasta 553

Dás máhcahuvvo submi mii lea sirdon eanandollui 523 boasttas.